

**LETNO POROČILO O IZVAJANJU GIS
ODLAGANJA OSTANKOV KOMUNALNIH
ODPADKOV V OBČINI ORMOŽ
V LETU 2008**

Ormož, 27.2.2009

KOMUNALNO PODJETJE ORMOŽ d.o.o.

114

KAZALO VSEBINE

---

1. POSLOVNO POROČILO	3
1.1. Opis odlagališča Dobrava.....	3
1.2. Količina odloženih odpadkov	4
1.3. Upravljanje odlagališča Dobrava	6
1.4. Potrebna vzdrževalna dela v letu 2008 in nujnost nadaljnje sanacije odlagališča.....	6
2. POROČILO O NAMENSKIH PRIHODKIH IN STROŠKIH	12
2.1. Prihodki	14
2.2. Stroški.....	14
2.3. Presežek namenskih prihodkov nad stroški	16

115

1. POSLOVNO POROČILO

Na odlagališče nenevarnih odpadkov Dobrava se odlagajo nenevarni odpadki iz gospodinjstev in gospodarstva, ki jih ni možno kot ločne frakcije (papir, steklo, kovine in biološki odpadki) predati odjemalcem le-teh (npr. Slo pak, Surovina). Komunalno podjetje Ormož d.o.o. je v skladu s koncesijsko pogodbo z lastnikom odlagališča (Občina Ormož) upravljalec odlagališča; hkrati pa je izvajalec javne službe odlaganja odpadkov za naslednje Občine: Ormož, Sveti Tomaž, Središče ob Dravi, Lenart, Sv. Jurij v Slovenskih goricah, Sveta Trojica v Slovenskih Goricah, Benedikt, Cerkevjak, Sveta Ana v Slovenskih goricah, Šentilj, Bled in Gorje.

Predmet koncesije so naslednje aktivnosti:

- Odlaganje ostankov komunalnih odpadkov do zaprtja odlagališča Dobrava-Ormož.
- Sanacija, vzdrževanje in upravljanje odlagališča komunalnih odpadkov Dobrava-Ormož ter objektov in naprav skladno s predpisanimi pogoji.
- Zapiranje odlagališča ter okoljevarstveni ukrepi po zaključku delovanja odlagališča.
- Upravljanje odlagališča po zaprtju.

1.1. Opis odlagališča Dobrava

Odlagališče leži severozahodno od mesta Ormož ob cesti Ormož – Sv. Tomaž. Razteza se od potoka Lešnica do ceste Ormož – Lešnica, območje odlagališča obsega površino cca. 4,3 ha. Odlagališče se uporablja od leta 1979. Lokacija odlagališča je nastala na območju hudourniškega jarka, kjer so zaledne vode odnašale zemljo. Zato je oblika odlagališča izrazito podolgovata. Do konca leta 2007 je bilo odloženih približno 109.000 ton odpadkov.

Prvi začetek odlaganja v manjših količinah je bil na levi strani deponije. Odlaganje se je nadaljevalo v vedno večjih količinah navzgor proti cesti, tako da so na novo odloženi odpadki zapirali dostop do nižjega predela, kjer je bil še prostor.

Odlagališče je razdeljeno na več odlagalnih polj (profilov):

- V začetno polje med profili 1 in 7 so odloženi odpadki, kateri so bili v času sanacije odlagališča odkopani začasno deponirani in po izvedbi tesnjenega dna prepeljani v telo odlagališča. Ti odpadki so že v zadnji stopnji razgradnje (biološki procesi razgradnje so že v upadanju), produkcija plina in s tem vpliv na okolje je neznamenit. To polje je zaščiteno s prekrivnim slojem. Vgrajena sta tudi dva plinjaka.
- V odlagalnem polju med profili 7 in 12 so odloženi stari (odkopani in spet odloženi) in sveži odpadki, v odlagalnem polju od profila 11 naprej pa le sveži odpadki.

Odprti del odlagališča je od profila 9 -14. Med profiloma 9 – 11 je predvidena izgradnja blofiltra. V letu 2009 bo potrebno nadaljevati s sanacijo odlagališča, z izkopom novega odlagalnega polja. Na odlagališču nenevarnih odpadkov Dobrava Ormož je upravljavec Komunalno podjetje Ormož d.o.o., katero ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje št. 35468-39/2004, 35441-33/2004 z dne 31.12.2004, in odločbo o podaljšanju veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališča št. 35468-41/2007-4 z dne 12.11.2007. V tej odločbi se upravljavcu dovoli do 15.07.2009 po postopku D1 odstranjevanje odpadkov, ki pa mora izpolnjevati zahteve predpisa, ki ureja odlaganje odpadkov.

AAG

Sestavni del odlagališča sta tudi rastlinska čistilna naprava za odpadne vode in namakalni sistem. Posebnost odlagališča za nenevarne odpadke Dobrava Ormož je, da ni iztoka izcedne vode v vodotok ali naravo, s čimer se dodatno ne obremenjuje okolja.

Za delovanje odlagališča Dobrava po juniju 2009 je nujno nadaljevanje s prilagoditvijo odlagališča okoljevarstvenim standardom in s tem povezano investiranje v sanacijo odlagališča.

1.2. Količina odloženih odpadkov

V letu 2008 je bilo odloženih za 31% več odpadkov kot v enakem obdobju leta 2007 in je posledica večje količine odpadkov, ki jih je pripeljal pogodbeni partner Saubermacher Slovenija d.o.o.

Preglednica 1: Količine zaračunanih odloženih odpadkov v kg

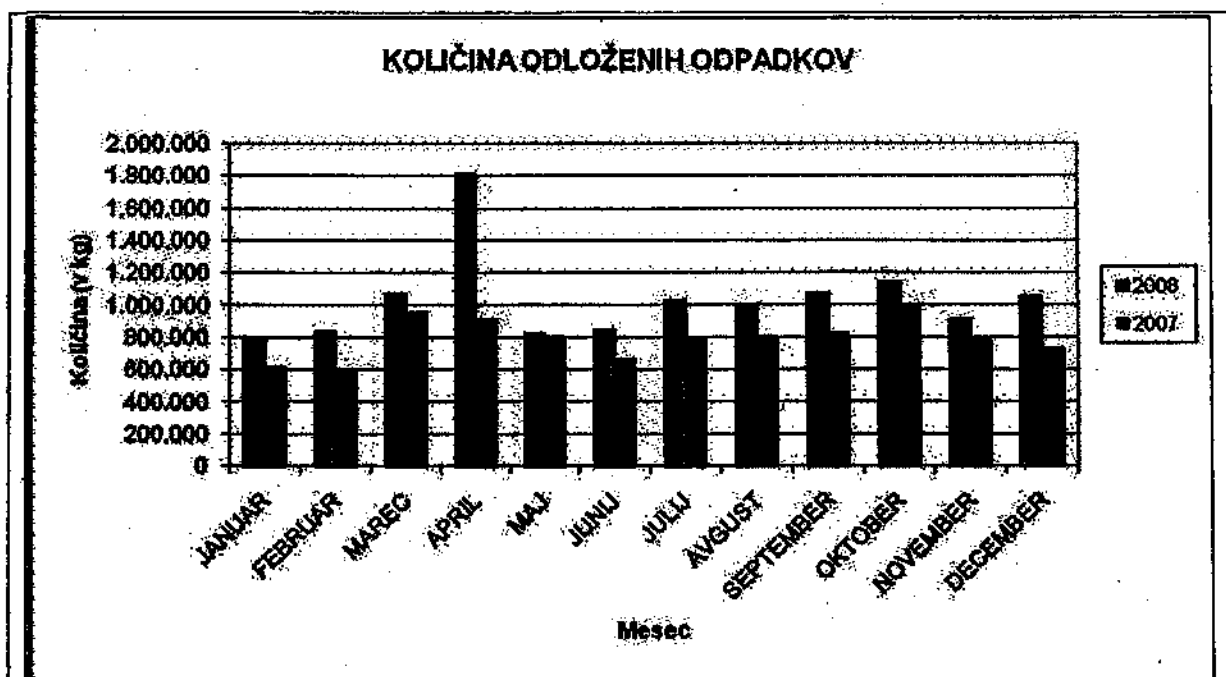
	2008	2007	Indeks
JANUAR	785.160	611.100	128
FEBRUAR	838.560	596.480	141
MAREC	1.072.520	953.960	112
APRIL	1.807.440	912.960	198
MAJ	828.040	799.500	104
JUNIJ	848.860	664.300	128
JULIJ	1.032.560	791.020	131
AVGUST	991.390	800.580	124
SEPTEMBER	1.073.140	824.540	130
OKTOBER	1.138.240	1.001.220	114
NOVEMBER	912.620	782.840	117
DECEMBER	1.052.200	728.420	144
SKUPAJ	12.380.730	9.466.920	131

Največji mesečni porast količine odloženih odpadkov iz tega naslova (slika 1) je bil v mesecu aprilu (za 98%).

Kot izhaja iz slike 1 je bila največja količina odpadkov v letu 2008 odložena v aprilu in oktobru 2008.

114

Slika 1: Količine zaračunanih odloženih odpadkov po mesecih

V skupni količini odloženih odpadkov (preglednica 2) jih je največ 25% (v letu 2007 21%) iz občine Ormož, po količini odloženih odpadkov je druga največja občina Bled (20,5%) in tretja občina Lenart (18,99%).

Preglednica 2: Količine odloženih odpadkov po povzročiteljih v 2008

Povzročitelj	Količina odloženih odpadkov (v kg)	Delež zbranih odpadkov po povzročiteljih (v %)
- Ormož	3.102.990	25,06
- Središče ob Dravi	485.840	3,92
- Sveti Tomaž	443.660	3,58
- Bled	2.538.921	20,51
- Gorje	671.976	5,43
- Šentlaj	1.194.193	9,65
- Lenart	2.351.228	18,99
- Sveta Ana	375.562	3,03
- Benedikt	247.529	2,00
- Cerkevjak	326.677	2,64
- Sveta Trojica	343.748	2,78
- Sveti Jurj v Sl. Goricah	244.426	1,97
- Drugi povzročitelji	53.980	0,44
SKUPAJ	12.380.730	100,00

MA8

1.3. Upravljanje odlagališča Dobrava

Upravljanje z odlagališčem postaja vedno bolj zahtevno zaradi spreminjajoče se zakonodaje. Komunalno podjetje Ormož d.o.o. od leta 2002 upravlja z odlagališčem Dobrava. V sklopu upravljanja se izvajajo predvsem naslednje aktivnosti:

- Sprejem odpadkov na odlagališče (tehtanje odpadkov, odvoz v odlagalni prostor).
- Razporejanje in tlačanje smeti, s čimer se doseže, da se lahko v deponijski prostor odloži večja količina odpadkov. Za zmanjšanje prostornine odloženih odpadkov in s tem podaljševanje časa uporabe posameznih odlagalnih polj, se na deponiji uporablja posebna odlagališčna mehanizacija. Najprej se enakomerno razporedi pripeljane odpadke, s teptalnikom (kompaktorjem) pa se odpadke vgradi in stisne.
- Urejanje odlagalnega platoja v odlagalnem polju.
- Vzdrževanje kanalizacijskega sistema za izcedne vode iz deponijskega dna.
- Vzdrževanje kanalizacijskega sistema za odvajanje površinskih voda in površine saniranega dela odlagališča.
- Izvajanje in spremljanje monitoringa.
- Upravljanje z zbirnim centrom, kjer se zbirajo ločene frakcije odpadkov, ki se predajo naprej v predelavo in se torej ne odložijo.
- Vzdrževanje rastlinske čistilne naprave, namakalnega sistema in rekultiviranega dela odlagališča.
- Pridobivanje vseh potrebnih dovoljenj.
- Vodenje vseh potrebnih evidenc.

V letu 2008 smo naročili izvajanje meritev pretoka in sestave odlagališčnega plina je izvajal Laboratorij IKEMA d.o.o. v sodelovanju s pooblaščenim izvajalcem Erico Velenje.

Za nadaljnje delovanje odlagališča je v skladu z zakonodajo bilo 12.11. 2007 pridobljena Odločba o podaljšanju veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja in velja do 15.07.2009.

Dne 15.01.2009 smo ponovno vložili vlogo za pridobitev razširjenega okoljevarstvenega dovoljenja (IPPC dovoljenja).

Med nepredvidene dogodke zaradi neurij v letu 2008 spada bistveno povečana količina salonitnih plošč, iz občine Ormož skupno 87.410 kg, iz občine Središče ob Dravi 20.200 kg, iz občine Sveti Tomaž 153.120 kg, in iz ostalih občin 682.046 kg, za katere imamo okoljevarstveno dovoljenje in z državno uredbo določeno območje za odlaganje salonita v odlagališča Dobrava.

1.4. Potrebna vzdrževalna dela v letu 2008 in nujnost nadaljnje sanacije odlagališča

Osnovna vzdrževalna dela so se v letu 2008 na odlagališču izvajala sproti. Treba je bilo zagotoviti vzdrževanje transportnih poti, kontinuirno vračanje izcednih vod, skrbeti za urejenost okolice, saj ob večjih vetrovih prihaja do raznašanja odpadkov. Ob obilnih padavinah je vedno potrebno urediti transportno dovozno pot, saj se zaradi načina tlačanja odpadkov z 32 tonskim kompaktorjem dovozna pot uniči. Kot upravljavec odlagališča smo dolžni opozoriti na potrebna investicijsko vzdrževalna dela, saj bi nelzvajanje del pomenilo obratovanje v nasprotju z OVD dovoljenjem.

V letu 2009 in kasneje so potrebna naslednja dela:

- a. Izvedba sanacije odlagališča po projektu in programu prilagoditve
- b. Ureditev zaledne vode za preprečitev zalitja odlagalnega telesa, s čimer se zmanjša količina izcednih voda in zagotovi stabilnost odlagalnega telesa.
- c. Izdelava objekta za začasno skladiščenje odpadkov

Posebej velja opozoriti da je potrebno okoljsko dajatev dajatev, ki se zbira iz naslova odlaganja odpadkov, porabiti v roku treh let od začetka zbiranja, kar pomeni, da je zbrano okoljsko dajatev iz leta **2007 potrebno porabiti v letu 2009, v nasprotnem primeru bo treba okoljsko dajatev nakazati v državni proračun in se je ne bo moglo porabiti za investicije.**

V letu 2008 je bilo na odlagališču nenevarnih odpadkov odloženih **12.380.730 kg odpadkov.**

Odlagališče ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje, ne izpolnjuje pa še vseh zahtev iz **Programa prilagoditve odlagališča.** Investicija z nazivom sanacija odlagališča ni zaključena, za financiranje le-te se zbirajo tudi sredstva za investicijo in sredstva okoljske dajatve zaradi odlaganja odpadkov.

Za izvedbo vseh ciljev in obveznosti v zvezi z odstranjevanjem odpadkov in zmanjšanjem količin biološko razgradljivih odpadkov v odloženih komunalnih odpadkih, ki ga moramo postopno doseči v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: RS) skladno z zahtevami 5. člena Direktive Sveta 1999/317ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih, je bil s sklepom vlade št. 354-24/2004-11 dne 22.04.2004 sprejet "Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov, novelacija tega programa je bila sprejeta na vladi marca 2008. **Odlagališče Dobrava je v tem programu.**

Za odlagališče Dobrava je potrebno pridobiti IPPC dovoljenje, razširjeno okoljevarstveno dovoljenje, brez katerega ne bo možno obratovati po 15. juliju 2009. Za to dovoljenje je pa nujno potrebno izvesti vse zahteve iz **Programa prilagoditve odlagališča.**

Glavni predpisi, ki določajo področje odstranjevanja odpadkov v RS:

- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 (ReNPVO) (Uradni list RS, št. 2/2006);
- Zakon o varstvu okolja (ZVO-1) (Uradni list RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 28/06 Skl.US: U-I-51/06-5, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/06 Odl.US: U-I-40/06-10);
- Pravilnik o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 84/98, 45/00, 20/01, 13/03 in 41/2004-ZVO-1);
- Uredba o odlaganju odpadkov (Uradni list RS, št. 32/06 in 98/07);
- Odredba o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradni list RS, št. 21/2001);
- Pravilnik o ravnanju z organskimi kuhinjskimi odpadki (Uradni list RS, št. 37/2004, 41/2004-ZVO-1);
- Pravilnik o sežiganju odpadkov (Uradni list RS, št. 32/2000, 53/2001, 81/2002, 41/2004-ZVO-1);
- Uredba o načinu opravljanja obvezne državne gospodarske javne službe sežiganja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 123/2004, 106/2005);
- Pravilnik o ravnanju z odpadki iz proizvodnje titanovega dioksida (Uradni list RS, št. 57/2000, 41/2004-ZVO-1);
  - Uredba o izvajanju Uredbe (ES) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov (Uradni list RS, št. 71/07) oz. Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov;
- Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja gospodarske javne službe ravnanja s stranskimi živalskimi proizvodi kategorije 1 in 2 (Uradni list RS, št. 134/06);
- Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov (Uradni list RS, št. 129/2004, 68/2005, 28/2006, 132/2006, 71/2007);
- Uredba o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo (Uradni list RS, št. 107/06);

120

- Uredba o prevzemanju odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov na odlagališčih komunalnih odpadkov in o določitvi najvišje cene njihovega odlaganja (Uradni list RS, št. 97/06);
- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 98/2007);
- Pravilnik o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri opravljanju zdravstvene dejavnosti in z njo povezanih raziskavah (Uradni list RS, št. 47/2004);
- Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biološko razgradljivih sestavin odpadkov za obdobje do konca leta 2008 (Sklep vlade RS, št. 354-24/2004-11 z dne 22.04.2004);
- Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012 (Sklep vlade RS, št. 35405-3/2006/5 z dne 20.12.2006);
- Operativni program ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo za obdobje 2006-2008 (Sklep vlade RS, št. 35402-2/2006/3 z dne 02.02.2006);
- Operativni program ravnanja z embalažo in odpadno embalažo za obdobje od 2002 do konca 2007 (Sklep vlade RS št. 354-18/2002-1 z dne 22.03.2002);
- Operativni program ravnanja z gradbenimi odpadki za obdobje od 2004 do konca 2008 (Sklep vlade RS, št. 354-24/2003-13 z dne 14.10.2004);
- Operativni program zmanjševanja in preprečevanja onesnaženja zaradi odpadkov iz proizvodnje titanovega dioksida za obdobje od leta 2004 do konca leta 2007 (Sklep vlade RS, št. 354-24/2003-9 z dne 15.04.2004);
- Operativni program zmanjševanja onesnaževanja vodnega okolja z emisijami živega srebra iz razpršenih virov onesnaževanja v Republiki Sloveniji (Sklep vlade RS, št. 354-24/2003-6 z dne 26.02.2004);
- In drugi.

Predpisi s področja ravnanja z odpadki se tudi na ravni EU stalno spreminjajo in dopolnjujejo. Kot upravljavec odlagališča, smo skladno z zahtevami Pravilnika o odlaganju odpadkov pripravili programe prilagoditve, s katerimi so morali dokazovati načrtovanje izpolnjevanja zahtev glede izcednih vod in prekrivanja površin zapolnjenih delov telesa odlagališča. **Vsi upravljavci obstoječih odlagališč, ki bomo obratovali po 16.07.2009, smo dolžni pridobiti OVD v skladu s predpisom, ki ureja vrste dejavnosti in naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega (IPPC dovoljenje), katerega bomo pridobili ko bodo izpolnjeni pogoji iz programa prilagoditve odlagališča.**

Skladno s predpisom s področja odlaganja odpadkov smo dolžni izvajati predpisani obratovalni monitoring, in sicer:

- meritve meteoroloških parametrov,
- meritve emisij odlagališčnega plina,
- meritve emisije snovi pri odvajanju izcedne vode in onesnažene padavinske vode s površin odlagališča, in
- meritve parametrov onesnaženosti podzemne vode z nevarnimi snovmi, če je v vplivnem območju odlagališča.

Obratovalni monitoring se izvaja v obsegu in na način, ki sta določena v predpisu s področja odlaganja odpadkov. Obratovalni monitoring izvajajo samo osebe, ki imajo za izvajanje obratovalnega monitoringa pooblastilo ministrstva.

Upravljavci odlagališč moramo zagotavljati vodenje evidenc, določenih s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki v obliki obratovalnega dnevnika in zanj zagotoviti trajno hrambo. Vanj dnevno vpisujemo podatke o:

- količini, vrsti in imetniku prevzetih odpadkov,
- izvajanju postopkov preverjanja odpadkov,
- kraju odložitve prevzetih odpadkov na območju telesa odlagališča,
- ugotovitvah o pomanjkljivi ali napačni dokumentaciji ali dvomljivi istovetnosti odpadkov,

121

- začasnem skladiščenju ali zavrnitvi določenih odpadkov,
- opravljenih vzdrževalnih delih na odlagališču,
- rednih pregledih telesa odlagališča ter objektov odlagališča, in
- izrednih in drugih pomembnih dogodkih v zvezi z obratovanjem odlagališča.

Upravljalci odlagališč smo dolžni letno poročati skladno s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov, in sicer o:

- vrstah in količini odloženih odpadkov,
- količini odpadkov, ki so jih prevzeli v odlaganje iz drugih držav članic EU oziroma iz uvoza
- rezultatih izvedenih sortirnih analiz,
- količini obdelanih ali predelanih odpadkov, ki so jih kot gradbeni material uporabili za izgradnjo objektov odlagališča,
- količini odpadkov, za katere so dovolili skladiščenje,
- količini zavrnjenih odpadkov, in
- o drugih podatkih v zvezi z odlaganjem odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, in v skladu s predpisi, ki urejajo statistične raziskave.

Letno poročilo za leto 2008, ki mora poleg naštetih vsebin vsebovati tudi poročilo o ugotovitvah v zvezi s pregledi telesa odlagališča in o rezultatih izvedenega obratovalnega monitoringa, mora upravljavec odlagališča posredovati ARSO na predpisanem obrazcu v elektronski ali pisni obliki najpozneje do 31. marca leta 2009.

Blato iz komunalne čistilne naprave se odlaga na odlagališču. **V letu 2008 smo kompletno blato iz BČN Ormož približno 360 m³ odložili na odlagališču.** V predpisu, ki ureja odlaganje odpadkov je glede tega prehodna določba, ki dovoljuje odlaganje muljev iz komunalnih čistilnih naprav, grezničnih muljev in drugih odpadkov, ki nastajajo pri čiščenju komunalnih odpadnih voda, **le še do 15.07.2009.** V Ormožu nimamo izvedene dehidracije blata na biološki čistilni napravi, zato bo potrebno skupno najti ustrezno rešitev.

Opadki, ki vsebujejo azbest

Ker velika količina odpadkov, ki vsebujejo azbest nastaja tudi v gospodinjstvih (odpadki pa ne sodijo med komunalne odpadke), je to področje urejeno z Uredbo o prevzemanju odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov na odlagališčih komunalnih odpadkov in o določitvi najvišje cene njihovega odlaganja. Uredba določa za posamezno odlagališče komunalnih odpadkov območje, s katerega mora upravljavec odlagališča komunalnih odpadkov prevzemati odpadne fasadne obloge in strešne azbestcementne kritine, ki se v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, razvrščajo med odpadke s klasifikacijsko številko 17 06 01 ali 17 06 05 (v nadaljnjem besedilu: odpadni azbestcementni gradbeni izdelki), določa pa tudi najvišjo ceno odlaganja odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov.

Kot upravljavec odlagališča komunalnih odpadkov moramo v odlaganje prevzeti odpadne azbestcementne gradbene izdelke, če so nastali na območju občin, ki so za posamezno odlagališče komunalnih odpadkov določene v prilogi, ki je sestavni del omenjene uredbe. Upravljavec odlagališča komunalnih odpadkov lahko odkloni odlaganje odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov, če so ti pomešani z drugimi odpadki, tako da ne izpolnjujejo zahtev za odlaganje odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov, oziroma predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, ki vsebujejo azbest. Najvišja cena, ki jo za storitev odlaganja odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov določi upravljavec odlagališča komunalnih odpadkov je 67 evrov na tono prevzetih odpadnih azbestcementnih gradbenih izdelkov, pri čemer je davek na dodano vrednost vključen v to ceno.

Predpis s področja odlaganja odpadkov tudi določno predpisuje pogoje odlaganja te vrste odpadkov. Pri odlaganju gradbenih odpadkov, ki vsebujejo azbest, in trdno vezanih azbestnih odpadkov je treba zagotoviti, da:

- odpadki ne vsebujejo drugih nevarnih snovi kakor trdno vezani azbest,
- se odlagajo samo gradbeni odpadki, ki vsebujejo trdno vezani azbest in drugi trdno vezani azbestni odpadki,
- se odpadki odlagajo v posebnih odlagalnih poljih ločeno od drugih odpadkov,
- se območje z odloženimi odpadki dnevno prekriva in pred vsakim kompaktiranjem, da se prepreči izpuščanje azbestnih vlaken v okolje,
- se odpadke, ki niso pakirani, med odlaganjem škropi z vodo,
- površinsko tesnenje telesa odlagalnega polja z odpadki, ki vsebujejo azbest, preprečuje izpuščanje azbestnih vlaken v okolje,
- se na odlagalnem polju z odpadki, ki vsebujejo azbest, ne izvaja nobenih del, ki povzročajo širjenje azbestnih vlaken v okolje, in
- se po zaprtju odlagališča z odlagalnim poljem z odpadki, ki vsebujejo azbest, prepreči vsako rabo površin odlagališča, ki škodljivo vpliva na zdravje ljudi.

Pri odlaganju gradbenih odpadkov, ki vsebujejo azbest, in trdno vezanih azbestnih odpadkov je treba zagotoviti, da se po zaprtju odlagališča hrani načrt odlaganja odpadkov z navedbo, da so tam odloženi odpadki, ki vsebujejo azbest.

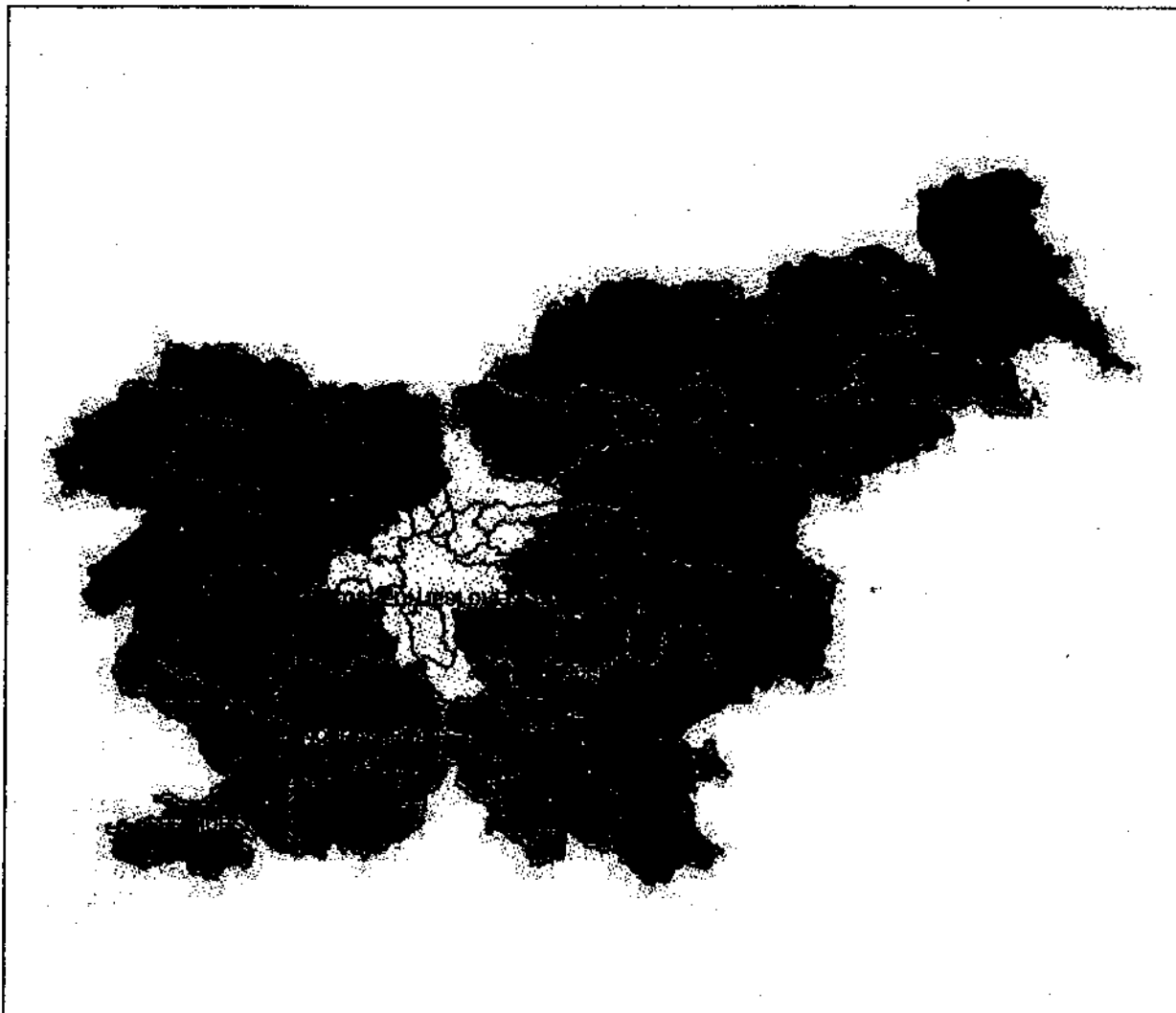
Ključni ukrepi Direktive Sveta o odlaganju odpadkov na odlagališčih (1999/31/ES) so namenjeni zmanjšanju odlaganja količin odpadkov in še posebej biološko razgradljivih (v nadaljevanju: BİOO), ki se odlagajo na odlagališčih. Odlagališča se razvrščajo kot odlagališča za nevarne, nenevarne in inertne odpadke. Odpadke je potrebno pred odlaganjem obdelati. Direktiva zahteva vzpostavitev sistema izdajanja dovoljenj za obratovanje odlagališč, ki vsebuje podatke o upravljavcu odlagališča, vrsti in količinah odloženih odpadkov, kapaciteti odlagališča, ukrepih za zmanjševanje onesnaževanja okolja, obratovanju, monitoringu, zapiranju in postopkih po zaprtju odlagališča, finančnem zavarovanju obratovanja odlagališča, presoji vplivov na okolje, ipd. Obstoječa odlagališča se morajo za nadaljnje obratovanje prilagoditi zahtevam direktive najkasneje do 15.07.2009.

V RS je potrebno problematiko komunalnih odpadkov reševati le v okviru zmogljivih regijskih centrov za ravnanje z odpadki. Glede na prostorske, naravne, poselitvene in druge danosti slovenskega prostora ter tudi zaradi tehnično-tehnoloških možnosti, ekonomičnosti in logistike, družbene sprejemljivosti in usmeritve v načrtno ravnanje z odpadki, je upravičen in izvedljiv le regijski ali medobčinski pristop.

Po obstoječem Operativnem programu spadamo v Podravsko regijo (označeno s svetlo modro je prispevno področje za odlagališče Dobrava), kar je razvidno iz slike 2.

Okoljska dajatev zaradi odlaganja odpadkov določa zavezance za plačilo okoljske dajatve, način plačevanja in izračun višine dajatve. Predpisuje dajatev za obremenjevanje tal in je različna glede na vrsto odloženih odpadkov (inertni, nenevarni, nevarni) ter z namenom omejevanja odlaganja količin biološko razgradljivih odpadkov različna glede na rezultat, ki ga dosega posamezen upravljavec odlagališča (oz. na njegov prispevek k nastanku TGP). Okoljska dajatev se torej obračuna za obremenjevanje tal in obremenjevanja zraka.

Slika 2: Regijska pokritost z odlagališči odpadkov

Uredba ima torej posredni stimulacijski učinek na zmanjšanje emisij TGP. Okoljska dajatev se obračuna glede na količino in vrsto odloženih odpadkov in na emisijo odlagališčnih plinov, pri čemer je drugi del približno trikrat višji od prvega. Drugi del se lahko zmanjša, če upravljavec zagotavlja zajem ali sežig odlagališčnih plinov oziroma v primeru večjih količin njihovo energetske izrabo. Zmanjšanje količin odloženih odpadkov in odloženih BIOO odpadkov torej lahko rezultira k nižji okoljski dajatvi in je torej na nek način stimulativen. Posebna postavka za znižanje osnove pri izračunu okoljske dajatve je tudi proizvodnja električne energije z zajetim odlagališčnim plinom. Okoljsko dajatev je možno porabiti, če so pripravljene in potrjene investicijski programi za izgradnjo objektov in naprav (infrastruktura), ki zmanjšujejo količine odloženih odpadkov in za infrastrukturo na odlagališču, vključno z zajemom in porabo odlagališčnega plina, kar je povratni učinek takse na emisije TGP.

V zvezi s financiranjem programa predpisanih ukrepov za gradnjo in obratovanje odlagališča se v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje odlagališča za nevarne in nenevarne odpadke določi predvidena višina stroškov gradnje in obratovanja ter višina finančnega jamstva. V zvezi s financiranjem programa predpisanih ukrepov za zapiranje po prenehanju obratovanja in ukrepi po zaprtju se v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje odlagališča za nevarne in nenevarne odpadke določijo:

- obdobje po zaprtju, za katerega je izdelan izračun višine finančnega jamstva, pri čemer se šteje 30 let za običajno obdobje izvajanja ukrepov po zaprtju odlagališča,

124

- višina finančnega jamstva, preračunana na eno tono celotne količine odloženih odpadkov na odlagališču,
- vrsta finančnega jamstva, kakor je bančna garancija, zavarovalna polica ali depozit na posebnem bančnem računu,
- predvidena letna višina zbranih sredstev finančnega jamstva, izračunana za posamezno leto obratovanja odlagališča iz predvidene letne količine odloženih odpadkov po posameznih vrstah odpadkov,
- predvidena višina stroškov zapiranja,
- predvidena višina stroškov za izvedbo ukrepov varstva okolja po zaprtju,
- predvidena porazdelitev stroškov zapiranja in stroškov za izvedbo ukrepov varstva okolja po zaprtju na posamezno vrsto odloženih odpadkov na odlagališču.

Upravitelj odlagališča mora zagotoviti zbiranje sredstev finančnega jamstva iz prejšnjega odstavka v obliki tarife, ki jo obračuna ob prevzemu odpadkov, pri čemer je tarifa lahko selektivna glede na vrsto odloženih odpadkov, če posamezne vrste odpadkov povzročajo različne stroške izvajanja ukrepov za zapiranje odlagališča. Merila za določitev tarife bo podrobneje določil minister, pristojen za okolje. Upravitelj odlagališča mora zagotoviti, da je tarifa javnosti dostopna in da je določena v skladu z oceno stroškov zapiranja in izvajanja ukrepov po zaprtju ter oceno o količini odloženih odpadkov iz okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališča.

Izvajalci javne službe **moramo vzpodbujati občane k povečanemu ločenemu zbiranju komunalnih odpadkov**. Redno jih moramo obveščati, da lahko vso embalažo iz stekla, plastike, papirja in kartona in kovin oddajo na "ekološke otoke", razen tiste, ki je zaradi velikosti ni mogoče (to je možno oddati v zbirnih centrih). Gospodinjstvom moramo omogočati, da plačujejo storitve po količini dejansko prepuščenih mešanih komunalnih odpadkov javni službi. Če je velikost zabojnikov zaradi pomanjkljive tehnične opreme zbiralca večja od količine prepuščenih odpadkov, mora zbiralec na drug način omogočiti obračun po dejansko prepuščeni količini mešanih komunalnih odpadkov. V letu 2008 smo tako z radijskimi oddajami, obvestili na zadnji strani položnice, izobraževanjem mladih skrbelci za vzpodbujanje občanov k ločenemu zbiranju odpadkov.

Osnovno pravilo na področju pokrivanja stroškov je "onesnaževalec plača" oziroma v primeru komunalnih odpadkov "imetnik oziroma lastnik plača". Plačilo obsega pokrivanje vseh internih in eksternih stroškov, kar pomeni, da mora cena storitve, ki jo plača imetnik odpadkov, pokriti dejanske stroške zajema, priprave za snovno ali energetsko izrabo, stroške predelave in recikliranja ter odstranjevanja, vključno z vračanjem vložnega kapitala ter stroške, ki so posledica specifičnih vplivov procesov obdelave in njihovih vplivov na okolje tudi v širšem pomenu. Tako je strošek ravnanja z odpadki sestavljen iz realnih stroškov ravnanja z odpadki in iz stroškov, s pomočjo katerih se usmerjajo posamezne vrste snovnih tokov v zaželene smeri izrabe.

Sistem zbiranja komunalnih odpadkov poteka preko rednega odvoza odpadkov, organiziranega s strani obveznih javnih lokalnih služb ravnanja z odpadki ter v zbiralnicah in zbirnih centrih. Stroške ravnanja s komunalnimi odpadki pokriva prebivalstvo in drugi povzročitelji komunalnih in njim podobnih odpadkov iz proizvodnega in storitvenega sektorja in jih plačujejo kot storitev.

2. POROČILO O NAMENSKIH PRIHODKIH IN STROŠKIH

Stroški in prihodki izvajanja gospodarske javne službe odlaganja ostankov komunalnih odpadkov so prikazani v preglednici 3.

Preglednica 3: Namenski prihodki in stroški GJS odlaganja ostankov komunalnih odpadkov v letu 2008

	2008		2007		Indeks 2008/2007
	Vrednost (v EUR)	Struktura (v %)	Vrednost (v EUR)	Struktura (v %)	
BESEDILO					
NAMENSKI PRIHODKI	521.695,72		440.610,39		118,40
STROŠKI					
1. NEPOSREDNI STROŠKI	264.675,04	80,47	220.845,44	75,00	119,85
a) strošek električne energije	2.241,14	0,68	1.444,05	0,49	155,20
b) stroški materiala	7.407,32	2,25	2.027,63	0,69	365,32
c) strošek storitev - od tega:					
- storitve tlačenja smeti	143.625,56	43,67	109.823,22	37,30	130,78
- priprava odlagalnega platoja in ostala vzdrževalna dela	32.276,99	9,81	32.079,38	10,89	100,62
- obratovni monitoring in meritve emisij dimnih plinov, sejalna analiza	16.339,26	4,97	12.056,77	4,09	135,52
d) strošek dela	55.008,23	16,72	50.460,61	17,14	109,01
e) drugi neposredni stroški - od tega:					
- tekoče vzdrževanje opreme	1.437,63	0,44	2.953,62	1,00	48,67
- zdravstvene storitve	0,00	0,00	89,65	0,03	0,00
- izobraževanje	698,61	0,21	476,24	0,16	146,69
- nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	4.327,98	1,32	3.810,30	1,29	113,59
- zavarovalne premije	246,25	0,07	1.405,73	0,48	17,52
- drugi stroški (pošta, telefon,...)	1.066,07	0,32	803,02	0,27	132,76
- storitve ravnanja z nev. odpadki na odlagal.		0,00	3.415,22	1,16	0,00
2. POSREDNI STROŠKI	16.458,05	5,00	17.189,18	5,84	95,75
a) amortizacija	1.141,33	0,35	935,79	0,32	121,96
b) drugi posredni stroški					
- deratizacija	1.324,80	0,40	1.260,36	0,43	105,11
- drugi posredni proizvajalni stroški (geod. posn 07)			1.230,85	0,42	0,00
- stroški odškodnin (plačilo za vas Dobrava) in rent	13.991,92	4,25	13.762,18	4,67	101,67
3. SPLOŠNI STROŠKI	47.792,63	14,53	56.415,74	19,16	84,72
a) stroški nabave, uprave, prodaje, obresti, razvoja	47.792,63	14,53	40.465,89	13,74	118,11
b) stroški kredita - odplačilo anuitet	0,00		15.949,85	5,42	0,00
SKUPAJ VSI STROŠKI (1+2+3)	328.925,72	100,00	294.450,36	100,00	111,71
PRESEŽEK NAMENSKIH PRIHODKOV NAD STROŠKI	192.770,00		146.160,03		131,89

2.1. Prihodki

Prihodki koncesionarja v preglednici 3 temeljijo na sklenjeni koncesijski pogodbi in zaračunanih storitvah na tej osnovi.

Osnovna cena (brez okoljske dajatve in DDV) za kg odloženih mešanih komunalnih odpadkov znaša 0,0796 EUR/kg in je razdeljena na dva dela:

- **del cene za vzdrževanje odlagališča (0,0449 EUR/kg)**- ta je namenjena pokrivanju stroškov delovanja odlagališča (plače zaposlenih, priprava odlagalnega platoja, stiskanje odpadkov, vzdrževanje zelenih površin, čistilne naprave, ipd.). Podrobneje so stroški, ki so nastali pri upravljanju deponije prikazani v nadaljevanju.
- **del cene za sanacijo odlagališča (0,0347 EUR/kg)**- ta je namenjena izvedbi sanacijskih del, ki zajemajo pripravo odlagališča za sprejem odpadkov, izvedbo zaključnega sloja posameznih odlagalnih polj (profilov), odplinjevanje, ipd. O porabi sredstev za sanacijo odlagališča je koncesionar Komunalno podjetje Ormož d.o.o. dolžan polletno poročati. Kot zadnje je bilo posredovano polletno poročilo za obdobje julij-december 2008.

Odpadki, ki niso mešani komunalni odpadki in se odlagajo v deponijsko telo, se obračunajo v skladu z veljavnim cenikom.

2.2. Stroški

Skupni stroški izvajanja GJS odlaganja ostankov komunalnih odpadkov so v letu 2008 znašali 328.925,72 EUR. Stroški so nastali kot posledica izvajanja aktivnosti GJS, ki so omogočale nemoteno izvajanje storitev uporabnikom. Obseg potrebnih dejavnosti na GJS iz leta v leto niha zato se spreminja tudi vrednost posameznih vrst stroškov. V letu 2008 je bila vrednost skupnih stroškov v primerjavi z letom 2007 večja za 11,7%. Slednje je predvsem posledica večjega obsega aktivnosti zaradi večje količine prevzetih odpadkov.

V nadaljevanju podrobneje predstavljamo pomembnejše postavke stroškov.

A) NEPOSREDNI STROŠKI

Med stroški največji delež zavzemajo neposredni stroški (80,5%). Med temi največji delež predstavljajo naslednji stroški:

- Stroški elektrike

V letu 2008 je bilo porabljenih 12.722 kWh, kar je 27% več kot leta 2007. Električna energija je bila porabljena za obratovanje komandnega prostora s tehnično, ogrevanja prostorov in za obratovanje črpalke za črpanje odpadne vode iz RČN nazaj na rekultivirani del odlagališča. Stroški porabljene električne energije so v letu 2008 znašali 2.241,14 EUR, kar je 55% več kot v letu 2007. Ker je bilo v letu 2008 izrazito več padavin in ker se je povečala odprta površina odlagališča je bilo posledično treba prečrpati večje količine odpadne vode, zato je bilo porabljenih več kWh, hkrati pa se je v letu 2008 povečala tudi cena električne energije za približno 27%.

- Stroški materiala

124.

Stroški materiala so nastali v vrednosti 7.407,32 EUR in so bili 265% večji kot v letu 2007. Višji stroški za material so posledica menjave filtra na rastlinski čistilni napravi, v črpališču je bilo potrebno zamenjati črpalko, ki smo jo nadomestili z novo. V RCN je bilo zamenjanih tudi del drenažnih polietilenskih cevi in del regulacijskega sistema. Za vzpodbujanje ločenega zbiranja ločenih frakcij so bile nabavljene rumene vrečke, ki smo jih razdelili raznim društvom, ki so sodelovala v akcijah za ohranjanje čistega okolja. V letu 2008 je bila tudi na odlagališče pripeljana bistveno večja količina azbestno cementnih odpadkov, zato je bilo za poškodovane palete potrebno ustrezno zaščititi s streh folijo, za ravnanje in manipulacijo je bil nabavljen tudi posebni paletni voziček.

- Stroški storitev tlačanja smeti

V letu 2008 so nastali stroški storitev tlačanja smeti v vrednosti 143.626 EUR in predstavljajo v strukturi 43,7% vseh stroškov. Stroški so obračunani po kalkulaciji stroškov tlačanja, ki izhaja iz priznane strukture cene in znaša 0,0116 EUR/kg odloženih odpadkov.

- Priprava odlagalnega platoja in druga vzdrževalna dela

V letu 2008 so stroški priprave odlagalnega platoja in drugih s tem povezanih del znašali 32.276,99 EUR, kar je 0,6% več kot v letu 2007. Na odlagališče se namreč odpadke dovažajo z različnimi tipi smetarskih vozil. Tako eno vozilo pripelje od 5 m³ do 40 m³ odpadkov. Zato je potrebno pripravljati utrjen plato, na katerega se najprej odloži odpadke. Iz tega platoja iz gramoza se odpadke s kompaktorjem transportira v deponijsko telo. Teža kompaktorja je 32 ton, zato je potrebno pogosto s ponovnim dostopom gramoza vzdrževati in urejati odlagalni plato. Na koncu odlagalnega platoja je že položena polietilenska folija, ki se ne sme poškodovati. Odlagalni plato je potrebno izvajati tako, da se prilagaja zaplnjenosti deponijskega telesa.

- Obratovalni monitoring in meritve emisij plinov

V letu 2008 so nastali stroški monitoringov v vrednosti 16.339,26 EUR, kar je 35,5% več kot v letu 2007. Povečanje stroška za obratovalni monitoring in meritve emisij plinov je posledica zahtev Agencije RS za okolje, saj je bilo treba dopolniti Program monitoringa podzemnih vod za odlagališče nenevarnih odpadkov Dobrava Ormož, ki ga je izvajal Zavod za Zdravstveno varstvo iz Maribora. V okviru obratovalnega monitoringa se izvaja stalni nadzor nad izcedno vodo iz odlagališča, meritve in analize podzemne vode v štirih piezometrih. V okviru monitoringa se v skladu z zakonodajo redno kontrolira sestava odlagališčnih plinov in sejalne analize mešanih komunalnih odpadkov.

- Stroški dela

V letu 2008 so stroški dela znašali 55.008,23 EUR, kar predstavlja 16,7% vseh stroškov dejavnosti. V primerjavi z letom 2007 so se povečali za 9% zaradi povečanja izhodiščnih plač po kolektivni pogodbi. V skladu s koncesijsko pogodbo so med stroški dela zajeti stroški bruto plače, prispevkov na plače, davka na plače, prevoza na delo, prehrane med delom, regresa za letni dopust, pokojninskega zavarovanja za enako število delavcev kot v letu 2007 (po tarifnih razredih kolektivne pogodbe za komunalne dejavnosti):

	Število delavcev
V. tarifni razred	2,09
VII. tarifni razred	0,5
Skupaj	2,59

128

B) POSREDNI STROŠKI

Posredni stroški so nastali v skupni vrednosti 16.458,05 EUR (5% vseh stroškov). Med temi so največji stroški rent in odškodnine za plačilo ravnanja z odpadki za vas Dobravo.

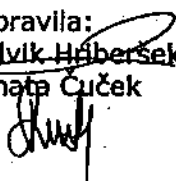
C) SPLOŠNI STROŠKI

Splošni stroški so v letu 2008 nastali v vrednosti 47.792,63 EUR, kar je 13,3% manj kot v letu 2007. Zmanjšanje stroškov je posledica dejstva, da je bilo v letu 2007 dokončno odplačano posojilo, najeto za rastlinsko čistilno napravo na odlagališču. Med splošnimi stroški so zajeti tudi stroški vodenja, računovodstva, nabave, razvoja, obresti, dejavnosti, ki so določeni v vrednosti 17% od neposrednih in posrednih stroškov dejavnosti.

2.3. Presežek namenskih prihodkov nad stroški

V letu 2008 so namenski prihodki pri izvajanju koncesijske dejavnosti presegli stroške za **192.770 EUR**, kar je 31,9% več kot v letu 2007. Presežek bi moral biti porabljen za investicijska in sanacijska dela na odlagališču ter zagotavljanje novega prostora, saj gre za namensko zbrana sredstva.

Pripravila:
Ludvik Häberšek
Renata Čuček

KOMUNALNO PODJETJE
ORMOŽ d.o.o. 6
HARDEK 21c, 2270 ORMOŽ

Direktorica:
Pavla Majcen

